

Sygnatura akt II AKa 156/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2021 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSA Jerzy Skorupka

Sędziowie: SA Wiesław Pędziwiatr (spr.)

SA Jarosław Mazurek

Protokolant: Wiktoria Dąbrowicz

przy udziale prokuratora Prokuratury (...) Wiesława Bilskiego

po rozpoznaniu w dniach 30 września i 27 października 2021 r.

sprawy wnioskodawczyni S. L.

odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne skazanie oraz za niesłuszne pozbawienie wolności

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawczynię

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z 31 sierpnia 2020 r. sygn. akt III Ko 181/19

I. utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy;

II. koszty postępowania odwoławczego zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

Z uwagi na charakter sprawy, dla jasności i czytelności wyводу oraz w celu przedstawienia w sposób pełny rozumowania i stanowiska Sądu odwoławczego w zakresie podjętych rozstrzygnięć, a także dla zapewnienia warunków rzetelnego procesu Sąd Apelacyjny we Wrocławiu odstąpił od wymogu sporządzenia uzasadnienia w sprawie II AKa 414/19 zgodnie ze wskazaniem art. 99a § 1 k.p.k., bowiem uznał, że forma wymagana tym przepisem nie dawała stron, Sądowi I instancji oraz ewentualnie Sądowi Najwyższemu w przypadku wystąpienia z kasacją możliwości poznania powodów, dla których zapadło rozstrzygnięcie. Przy czym Sąd Apelacyjny zgadza się w pełni z argumentacją wspierającą takie stanowisko wyrażoną w orzeczeniach; Sądu Najwyższego – wyrok z 11.08.2020 roku, I KA 1/20, OSNKW 2020, nr 9-10, poz. 41, Sądu Apelacyjnego w Gdańsku – wyrok z 17.06.2020 roku, II AKa 64/20, LEX nr 3055805 i Sądu Apelacyjnego w Poznaniu – wyrok z 12.11.2020 roku, II AKa 217/18, LEX nr 3104650.

UZASADNIENIE

W wyroku z 31 sierpnia 2020 roku Sąd Okręgowy we Wrocławiu, na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umorzył postępowanie z wniosku S. L. o odszkodowanie oraz zadośćuczynienie za niesłuszne skazanie oraz za niesłuszne pozbawienie wolności.

Rozstrzygnął także o kosztach postępowania, którymi obciążył Skarb Państwa.

Wyrok ten w części, tj. w zakresie pkt I, został zaskarżony apelacją pełnomocnik wnioskodawczynie, która zarzuciła:

1. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 2 § 1 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 2 i 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., poprzez ich niezastosowanie i umorzenie postępowania, podczas gdy w żadnym z dotychczasowych postępowań zainicjowanych przez wnioskodawczynię S. L. w przedmiocie odszkodowania nie został uwzględniony fakt, iż dokonano zbrodni komunistycznej, stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości, na babci wnioskodawczynie – M. P. oraz na jej matce – M. R., a jedynie poprzez lukę legislacyjną brak było podstawy prawnej wydania decyzji administracyjnej stwierdzającej ww. fakt stanowiącej wymóg formalny żądania przedmiotowego odszkodowania, wobec czego na skutek wcześniejszych prawomocnie zakończonych postępowań z wniosku wnioskodawczynie odmówiono jej przyznania odszkodowania w trybie art. 552 k.p.k., w konsekwencji czego w toku niniejszego postępowania, nie uwzględniono prawnie chronionych interesów pokrzywdzonej.

2. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 7 k.p.k. poprzez dowolną, sprzeczną z zasadami doświadczenia życiowego ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie w szczególności ustaleń dokonanych przez Prokuratora Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w K. w postanowieniu z dnia 10 grudnia 2014 r. (sygnatura akt S 111/10/Zk) i umorzenie postępowania, podczas gdy z ww. dowodu wynika, że dokonano zbrodni komunistycznej, stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości, na babci wnioskodawczynie – M. P. oraz na jej matce – M. R., a nadto, że M. P. została niesłusznie skazana, natomiast M. R. została niesłusznie pozbawiona wolności, co stanowi podstawę do żądania odszkodowania.

Podnosząc powyższe zarzuty pełnomocnik wnioskodawczynie wniósł o:

1. o zmianę wyroku Sądu I instancji poprzez zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz S. L. odszkodowania i zadośćuczynienia za niesłuszne skazanie jej babci, M. P. (G.), wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie w sprawie sygn. akt: 366/52 oraz za niesłuszne pozbawienie wolności jej matki, M. P. (R.) zgodnie z wnioskiem S. L. z dnia 29 marca 2019 r.

ewentualnie o:

2. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pełnomocnika wnioskodawczynie nie zasługuje na uwzględnienie.

W przekonaniu Sądu odwoławczego, Sąd I instancji nie popełnił błędu i w sposób trafny rozstrzygnął o żądaniu S. L..

Dla pełnej jasności prowadzonego wywodu potwierdzającego słuszność rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego we Wrocławiu oraz oczywistej bezzasadności nie tylko samego roszczenia wnioskodawczynie, ale przede wszystkim także apelacji jej pełnomocnik uznano za konieczne powtórzenie ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Okręgowy. Wypada przy tym podkreślić, że faktów ustalonych przez Sąd I instancji dotyczących chronologicznie przedstawionych decyzji procesowych różnych sądów pełnomocnik wnioskodawczynie nie kwestionuje. Aby jednak unaocznić jak przebiegały, a finalnie kończyły się wystąpienia na drogę sądową, bowiem in concreto ma to zasadnicze znaczenie, należy powtórzyć, że:

1. postanowieniem Sądu Wojewódzkiego we Wrocławiu z 7 września 1998 roku w sprawie III Ko 40/98/o na podstawie art. 11 ust. 1 i art. 1 ust. 1 ustawy z 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego oddalono żądanie o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne skazanie M. G. (następnie P.), bowiem poczynione przez ten Sąd ustalenia doprowadziły do wniosku, że skazanie i osadzenie w więzieniu M. G. nie było związane z prowadzeniem działalności niepodległościowej (k. 163 – płyta CD s. 31 – 33, akt III Ko 48/98/o);

2. postanowieniem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 5 listopada 1998 roku w sprawie II AKz 366/98 utrzymano w mocy zaskarżone postanowienie Sądu Wojewódzkiego i podzielono jego oceny o nieprowadzeniu działalności niepodległościowej przez M. G., a zatem także niespełnieniu przesłanek ustawy lutowej do zasądzenia odszkodowania i zadośćuczynienia za represje związane ze niesłusznym skazaniem (k. 163 – płyta CD s. 51 – 54, akt III Ko 48/98/o);

3. wyznaczona z urzędu do reprezentacji wnioskodawczyni (M. R.) w tej sprawie adwokat A. Ś. po zbadaniu akt sprawy stwierdziła w piśmie kierowanym do Sądu Apelacyjnego brak podstaw do wystąpienia z kasacją do Sądu Najwyższego stwierdzając, że „(...) skazanie M. G. (P.) skazanej w 1952 r. – aczkolwiek stanowiące represje ze strony ówczesnych władz – nie miało związku z prowadzeniem przez nią działalności patriotyczno–niepodległościowej.” (k. 163 – płyta CD s. 71, 72, akt III Ko 48/98/o);

4. kasację w tej sprawie wywiódł ustanowiony z wyboru pełnomocnik wnioskodawczyni (k. 163 – płyta CD s. 77 – 80, akt III Ko 48/98/o);

5. wyrokiem z 7 czerwca 1999 roku w sprawie V KKN 73/99 Sąd Najwyższy oddalił kasację w tej sprawie jako oczywiście bezzasadną (k. 163 – płyta CD s. 100, 101, akt III Ko 48/98/o);

Wobec ponownego wystąpienia przez M. R. (córkę M. P. z d. G.) z tożsamym roszczeniem o odszkodowanie i zadośćuczynienie za skazanie M. P. (z d. G.) przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie w sprawie Sr 366/52 podjęto następujące rozstrzygnięcia sądowe:

1. z powodu wniosku pełnomocnika M. R. córki M. P. z d. G.) o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 5 listopada 1998 roku w sprawie II AKz 366/98 utrzymującym w mocy postanowienie Sądu Wojewódzkiego we Wrocławiu z 7 września 1998 roku w sprawie III Ko 40/98/o, Sąd Najwyższy procedujący w tej sprawie oddalił tenże wniosek o wznowienie postępowania podnosząc m.in. że „(...)nie ma najmniejszego sensu roztrząsania kwestii wysokości powstałej szkody oraz utraconego przez M. G. (dawniej P.) dochodu za okres pobytu ww. w więzieniu, skoro prawomocnym wyrokiem sądowym, potrzeba kwestionowania którego, w świetle przedstawionych (...) okoliczności, nie zachodzi, stwierdzono, iż nie jest ona uprawiona do dochodzenia tych roszczeń ze względu na nie spełnienie przez wymienioną kryteriów postawionych w art. 1 ust. 1 ustawy lutowej.” (k. 91 – 93, akt III Ko 67/09/o – podkreślenie SA);

2. następne orzeczenie w tej sprawie zapadło 21 września 2010 roku przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu, tenże Sąd w sprawie o sygnaturze III Ko 67/09/o postanowił na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. o umorzeniu postępowania w przedmiotowej sprawie stwierdzając, że wnioskodawczyni wystąpiła ponownie z takim samym roszczeniem, które było już przedmiotem prawomocnego rozstrzygnięcia przez Sąd Wojewódzki we Wrocławiu, który oddalił to żądanie, a obecne oparte jest na tej samej podstawie faktycznej i prawnej i w związku z tym zachodzi powaga rzeczy osądzonej (k. 105 107, akt III Ko 67/09/o);

3. wyrokiem z 9 listopada 2010 roku Sąd Apelacyjny w sprawie II AKa 327/10 rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego we Wrocławiu w sprawie III Ko 67/09/o utrzymał w mocy (k. 123,124 akt III Ko 67/09/o);

4. wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie z 6 września 2010 roku w sprawie II Ko 135/09 oddalono roszczenie M. R. o odszkodowanie i zadośćuczynienie z powodu niesłusznego osadzenia jej w areszcie przez 8 miesięcy motywując takie rozstrzygnięcie, że pozbawienie wolności M. R. nie miało związku z działalnością niepodległościową;

5. wyrokiem z 31 maja 2016 roku w sprawie XXV C 1267/14 Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo M. R. (w której miejsce, po jej śmierci, wstąpiła jej córka S. L.) o zasądzenie od Skarbu Państwa na jej rzecz określonych w pozwie kwot za m.in. za niesłuszne skazanie i więzienie jej matki M. P. (z d. G.) oraz za więzienie jej samej z powodu przedawnienia (k. 39 – 44, akta II AKa 156/21);

6. Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z 20 września 2018 roku w sprawie VI ACa 418/17 oddalił apelację powódki S. L. od wyroku z 31 maja 2016 roku w sprawie XXV C 1267/14 Sądu Okręgowego w Warszawie dzieląc oceny tego Sądu o przedawnieniu roszczeń, których powódka się domagała (**k. 39 – 44, akta II AKa 156/21**);

Mimo tych rozstrzygnięć S. L. wystąpiła z kolejnym wnioskiem o zasądzenie odszkodowania i zadośćuczynienia za niesłuszne skazanie jej babci M. P. (z d. G.) wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie w sprawie Sr 366/52 oraz za niesłuszne więzienie jej matki M. P. (R.) (k. 2 akt II AKa 156/21).

I to właśnie żądanie zostało oddalone przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu zaskarżonym wyrokiem z 31 sierpnia 2020 roku w sprawie III Ko 181/19 z powodu, o którym mowa w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. tj. wystąpienia przesłanki rei iudicata.

W przedstawionych powyżej okolicznościach odnosząc się do apelacji pełnomocnik wnioskodawczyni Sąd Apelacyjny zmuszony jest po raz kolejny powtórzyć, że oczekiwania S. L. zasądzenia odpowiednich kwot odszkodowania i zadośćuczynienia nie mogą zostać spełnione.

W żadnym razie nie przekonała o nietrafności rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego apelacja pełnomocnik wnioskodawczyni. Nie podniesiono żadnych argumentów mogących podważyć trafność badanego orzeczenia.

Wypada zauważyć przez pryzmat zarzutu 1), że w kwestiach dotyczących zasądzenia odszkodowania i zadośćuczynienia za niezgodne z prawem pozbawienie wolności na skutek wydanych orzeczeń sądowych sądy rozpatrujące sprawy karne orzekają w oparciu o dwa akty prawne. Pierwszym jest Kodeks postępowania karnego i regulacje sformułowane w Dziale XII rozdziale 58. Odszkodowanie za niesłuszne skazanie, tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie. Drugim natomiast jest ustawa z 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz.U.2021.1693 t.j. z dnia 2021.09.15 – dalej ustawa lutowa).

Roszczenia wnioskodawczyni dotyczą pozbawienia wolności jej matki oraz babci w okresie od 21 sierpnia 1951 roku do 21 lutego 1953 roku i opiera ona swoje żądanie na podstawie ustawy lutowej.

Te zaś kwestie były już przedmiotem badania przez pryzmat przesłanek ustawowych sformułowanych w art. 8 ust. 1 oraz art. 1 ust. 1 ustawy lutowej i doprowadziły sądy badające te okoliczności do wniosku, że nie są spełnione wymagane tymi normami uwarunkowania nakazujące zasądzenie odpowiednich odszkodowań i zadośćuczynień w związku bezpodstawnym pozbawieniem wolności M. G. (dawniej P.) oraz jej córki M. R. (dawniej P.).

Skoro zatem podstawą roszczeń obecnie domaganych się przez wnioskodawczynię S. L., następczynię pokrzywdzonych, są te same okoliczności faktyczne i prawne, Sądowi Okręgowemu nie pozostawało nic innego jak umorzenie postępowania bowiem sprawa na tych podstawach oparta została już uprzednio prawomocnie zakończona. Jedyne zastrzeżenia, które można mieć w odniesieniu do sprawy prowadzonej i rozstrzyganej przez ten Sąd to forma i treść uzasadnienia tego Sądu. Choć ustawa wymaga m.in. wskazanie, na jakich dowodach oparł się Sąd, co oznacza, że należało wymienić podstawy dowodowe zawarte na konkretnych kartach akt sprawy, a co więcej wyjaśnić podstawy prawne rozstrzygnięcia (art. 424 § 1 k.p.k.) to te przytoczone w motywacyjnej części orzeczenia wymogom tym nie odpowiadają. Nie można było nie zauważyć, że choćby akt sprawy III Ko 48/98/o nie było w materiale dowodowym, choć Sąd na nie się powoływał. Zmusiło to Sąd Apelacyjny do poszukiwania tego dowodu i uzupełnienia materiału dowodowego. To, że wady uzasadnienia nie mogą spowodować uchylecia wyroku nie jest powodem, dla którego pozoruje się jedynie sporządzenie tej części orzeczenia. Gdyby we właściwie sporządzonym uzasadnieniu wyjaśniono wnioskodawczyni przekonująco powody tego orzeczenia odwołując się do wprowadzonych do materiału dowodowego dowodów być może przekonana argumentacją Sądu odstąpiłaby ona od zaskarżenia tego orzeczenia.

Wracając zaś do zarzutów skargi trzeba zauważyć, że pełnomocnik wnioskodawczyni podnosi w apelacji, iż istotną zmianą w okolicznościach tej sprawy jest stwierdzenie, że wobec obu pokrzywdzonych kobiet stwierdzono dopuszczenie się zbrodni komunistycznych przez funkcjonariuszy ówczesnego Państwa Polskiego. To zaś według niej winno zobowiązywać do zasądzenia odszkodowania i zadośćuczynienia za niesłuszne skazanie babci wnioskodawczyni

oraz niesłuszne pozbawienie wolności jej matki. Rzecz jednak w tym, że podstawa prawna do przyjęcia odpowiedzialności odszkodowawczej przez Skarb Państwa sformułowana w ustawie lutowej nie rekompensuje każdej popełnionej przez funkcjonariuszy komunistycznych zbrodni i wynikającej z tego powodu szkody i krzywdy, lecz kompensuje te, które były represją za działalność niepodległościową. Tej zaś żadna z kobiet nie prowadziła.

Należy przy tym wskazać, że takie stanowisko jest oczywiste i ugruntowane nie tylko w praktyce sądowej, ale także piśmiennictwie dotyczącym tej kwestii. (zob. postanowienie SN z 11.03.2021 r., II KK 63/21, LEX nr 3245190; ale także orzeczenia przywołane w opinii prawnej skierowanej do posła R. K. k. 106 oraz także tam wymienioną pracę w przypisie 8, k. 107). Wymownym jest, że także w opinii prawnej skierowanej do posła R. K. (k. 102 – 112), którą przedłożyła wraz ze swym pismem zatytułowanym Wniosek o skierowanie sprawy do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wnioskodawczyni zawarto stwierdzenie i postawiono jednoznaczną tezę, że zakresem ustawy lutowej nie są objęte wszystkie osoby represjonowane przez państwo w latach 1944 – 1989, ale jedynie osoby represjonowane za działalność na rzecz niepodległego bytu państwa polskiego (...). Ustawa nie ma zastosowania do osób represjonowanych za innego rodzaju działalność (...), a także do w stosunku do osób represjonowanych w inny sposób niż przez wydanie orzeczenia sądowego lub pozbawionych życia lub wolności (k. 106, 107).

Tym samym nie mogą przekonać argumenty apelującej, że w postępowaniu Sądu Okręgowego nie uwzględniono faktu, iż wobec pokrzywdzonych dokonano zbrodni komunistycznych. Ta okoliczność dla wydanego rozstrzygnięcia, ale przede wszystkim dla możliwości zasądzenia rekompensat, których domaga się wnioskodawczyni nie ma relewantnego znaczenia. Nie może być żadnych wątpliwości, co do tego, że obie pokrzywdzone zostały przez funkcjonariuszy ówczesnej władzy komunistycznych skrzywdzone. Nie oznacza to jednak, że na podstawie ustawy lutowej były uprawnione do dochodzenia rekompensaty, bo w brzmieniu obowiązującym nie dawała ona Sądowi, jako organowi stosującemu prawo uprawnienia czy wręcz zobowiązywała do uznania zasadności roszczeń uprawnionych i zasądzenia stosowanego zadośćuczynienia oraz odszkodowania. Sąd Wojewódzki we Wrocławiu kwestię tę przesądził prawomocnie, była ona badana także w trybie postępowania odwoławczego, ale również w trybie nadzwyczajnym i jednoznaczne rozstrzygnięcia w tym zakresie stwierdzają, że obie pokrzywdzone nie prowadziły działalności niepodległościowej, a ich represjonowanie nie było związane z taką działalnością.

Drugim zaś aktem prawnym uprawniającym dochodzenie rekompensaty za niesłuszne pozbawienie wolności były przepisy rozdziału 58 k.p.k. Jednakże i w tym zakresie sądy wypowiedziały się prawomocnie już uprzednio. Skoro podniesiono zarzut przedawnienia w postępowaniu III Ko 40/98/o, które podlegało kontroli odwoławczej Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu w sprawie II AKz 366/98 także i ta podstawa prawna nie mogła być wykorzystana do spełnienia oczekiwań wnioskującej, bowiem i w tym zakresie prawomocnie rozstrzygnięto o okolicznościach faktycznych i prawnych, które nie uległy zmianie także w toku obecnego postępowania Sądu Okręgowego.

Sądowi Okręgowemu w tych uwarunkowaniach, powoływania się na te same okoliczności ustawa nakazywała umorzenie postępowanie i dla tego tenże Sąd tak postąpił.

Nie mają znaczenia w tych okolicznościach przepisy, do których odwołuje się skarżąca z zarzucie 1), bowiem to nie one stanowią podstawę rozstrzygnięć o odszkodowaniu i zadośćuczynieniu z powodu niesłusznego pozbawienia wolności. Zatem w żaden sposób nie mogło dojść do naruszenia norm ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej.

Należy także zwrócić uwagę w kontekście stawianych zarzutów nie tylko na orzeczenia sądów karnych badających podstawy do zasądzenia odszkodowania i zadośćuczynienia za pozbawienie wolności pokrzywdzonych, które oddaliły roszczenia wnioskodawczyń. Wszak przecież także sądy cywilne badały kwestie odpowiedzialności skarbu państwa za działania funkcjonariuszy państwa komunistycznego. Także i te sądy prawomocnie oddaliły te roszczenia, bowiem nastąpiło przedawnienie tych roszczeń i to w bardzo znacznym wymiarze czasowym.

W tej sytuacji apelacja jest nieskuteczna, bo zarzuty w niej postawione są chybione.

Podnoszone przez skarżącą okoliczności dotyczące zaniechań legislacyjnych dla rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd nie mogły mieć i nie miały żadnego istotnego znaczenia. Wszak sądy to nie organy prawodawcze, lecz stosujące uchwalone prawo. Skoro ustawodawca nadał określone uprawnienia w uchwalonych aktach prawnych to właśnie w tych granicach poruszać musi się Sąd stosując te normy.

Wbrew twierdzeniom apelującej to nie brak decyzji administracyjnej potwierdzającej dokonanie zbrodni komunistycznej na pokrzywdzonych M. G. (następnie P.) i M. P. (następnie R.) był powodem umorzenia postępowania. Takiego sformułowania nie ma w bardzo lakonicznym uzasadnieniu orzeczenia kwestionowanego przez skarżącą. Przyczyną było, na co Sąd ten wskazuje, iż sprawę o te same roszczenia dotyczące tych samych pokrzywdzonych oparte na tych samych podstawach faktycznych i prawnych rozstrzygniętego już uprzednio prawomocnie oddalając te roszczenia. Powaga rzeczy osądzonej nie pozawalała na wydanie innego orzeczenia jak tylko umorzenie postępowania.

Jeszcze raz zatem należy powtórzyć, że apelacja w żadnej mierze nie podważyła prawidłowego rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego niezależnie od wad jego uzasadnienia.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 13 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. z dnia 23 kwietnia 1991 roku Nr 34, poz. 149 z p.zm.).

Wszystkie przytoczone wyżej rozważania doprowadziły do rozstrzygnięcia Sąd odwoławczy.

SSA Wiesław Pędziwiatr SSA Jerzy Skorupka SSA Jarosław Mazurek